

Pomôžte nám!

ŽIVOTOM Číslo 60 Ročník III. z. 11 Cena 50 hal.

„Pomôžte nám!“

Volanie katolíckych misií.

Napísal: P. Fr. ~~Všetěčka~~.

Preložil a opravil: Pavel Andreev.

„Posväť sa meno Tvoje,
príď kráľovstvo Tvoje.“

Dielo, ktoré Pán Ježiš Cirkvi tu na zemi zanechal, je dielom misijným. Len si pripomeňme slová, ktoré predniesol Spasiteľ k apoštolom pred svojím nanebovstúpením. Roztiahnutými rukami ukazujúc na celý šíry svet, hovoril: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi; idte teda, učte všetky národy, a krstite ich: V mene Otca, i Syna, i Ducha svätého; učte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal.“ (Mat. 28, 20.)

Aký vznešený to okamžik! Spasiteľ tu stojí ako veliteľ. Nedáva radu, ale udeľuje rozkaz. Je to rozkaz, aký dať sa nemohol odvážiť nikto iný okrem neho.

„Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi.“ Keby tieto slová boli prednesené inými ústami ako Kristovými, bola by to reč — smiešna.

Odvážili sa síce podobnej domnienky a snád i podobnej reči tiež iní. Boli to svetoví dobyvatelia, chvastajúci sa, že slovo nemožnosť nie je

v ich slovníku. Ale nech to boli králi babylon-skí alebo perskí satrapovia, faraóni egyptskí, Alexander Veľký, mocný panovník grécky, rímski imperátori a césarovia, alebo novoveký Napoleon, všetci boli púhymi jednodennými malými živočíchmi, chrobákmi, a ich dielo bolo bublinou.

Hovorí sa, že keď sa ozve hlas leva, umlká všetko . . . A na hore Olivetskej sa ozýva hlas Toho, o ktorom hovorí Písmo: „Hľa, zvíťazil lev z pokolenia Judovho.“ (Zjav. 5, 5.) Preto všetky ostatné hlasy umlkajú a Lev svojím hlasom ovláda celý svet . . .

On oznamuje, že hranicami jeho budúcej ríše nie sú ani diele sveta, ani oceány, ani hory, ani rieky, ani ľudské plemená, ani rôzne jazyky, ani kamene, ani stĺpy, ktoré na niektorých miestach po krutých a vražedných bojoch zasadiť dali králi a mocnári tohto sveta. Jeho hranicami majú byť body, a to: južný a severný pól, medzi ktorými sa má jeho slovo rozliehať, jeho zákon zadržiavať a ríša jeho sa rozprestierať. Ani čas nesmie jeho ríšu obmedzovať. Pominú roky, storočia, tisícročia a jeho ríša musí trvať. Trvať až do skončenia sveta . . . a pokračovať na večnosť.

Celý povrch zemegule, merajúci 510 miliónov km², je jeho. Ju bude šliapať po všetky časy nohami svojich apoštolov a misionárov, ktorých ústami bude neprestajne volať: „Ja som cesta, pravda a život“ (Ján 14, 6), „ja

som svetlo sveta“ (Ján 8, 12), „ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde“ (Ján 18, 37).

On je ten zlatý stĺp, od ktorého vedú cesty do celého sveta. A to tak dlho, pokiaľ celá zemeguľa so všetkým ľudstvom nespočinie v jeho ruke ako ríšske jablko v rukách panovníkových.

On má právo tak hovoriť k svetu.

Jeho Otec je Tvorcom neba i zeme.

Celý svet je posvätený Jeho krvou.

Celý svet je chrámom Ducha, ktorého On svetú poslal a posielal stále znovu od Otca. Preto brány sveta tomu Duchu stále musia byť otvorené... „Idte tedy, vy apoštoli, idte, ich nástupci, a učte!“ Učte tak dlho, pokiaľ všetkých nevyučíte! Idte a zakladajte moje kráľovstvo a upevňujte ho! Pracujte tak dlho, pokiaľ sa posledné srdce ľudské neskloní a nepoddá pod moje žezlo!“

Dielo misijné je tedy dielom, ktoré uložil Pán Ježiš apoštolom a ukladá svetú na tak dlho, dokiaľ nebude úplne skončené, t. j. dokiaľ nebude celý svet k pravej viere privedený. Dokiaľ nebude „jeden ovčinec a jeden pastier“ (Ján 10, 16).

Svätý otec a misie.

Pápeži všetkých časov posielali vierozvestcov, misionárov k národom pohanským. Dôkazy o tom podávajú dejiny.

U nás hlásali pravú vieru Kristovu bratia sv. Cyril a Method. Robili to s povolením a schválením rímskeho pápeža. S dovolením pápeža odišiel sv. Vojtech kázať evanjelium pohanským Prusom, u ktorých zahynul ako mučeník.

S objaviteľmi nových svetadielov, ostrovov a krajov putovali od pápeža vysielaní kňazi, ktorí sa tam ihneď poberali, nedbajúc a nehľadiac na ťažkosti a nebezpečenstvá, šíriť kresťanstvo a súčasne i vzdelanosť. Ako svätí bratia solúnski k nám, tak nosili i misionári do iných končín sveta: kríž, knihu, obraz, t. j. vieru, vzdelanosť a všetky možné zručnosti.

To všetko s požehnaním pápežov.

Nedávno zosnulý sv. Otec Pius XI. nielen nezostával v misijnej činnosti za inými svojimi predchodcami na stolci Petrovom, ale staral sa o misie až natoľko, že sa mu dostalo čestného názvu „pápež misií“.

Dve veci postačily k tomu, aby si tento názov zaslúžil. Misijná výstava a okružný list o misijnej povinnosti katolíkov, označovaný počiatočnými slovami „Rerum Ecclesiae“.

Misijná výstava, konaná v záhradách vatikánskych v milostivom roku 1925, mala stotísicim pútnikom názorne predstaviť náboženско-osvetovú činnosť katolíckych misionárov — biskupov, kňazov, misijných bratov a milosrdných sestier — ktorí s najväčšími osobnými obeťami šíria kráľovstvo Božie na zemi u tých,

ktorí „dosiaľ stále sa držia starej povery pohanskej“, čiže — podľa Písma sv. — „ktorí sedia v tmách a v tóni smrti“ (Luk. 1, 79) a ktorých posledná štatistika číta ešte 1043 miliónov (podľa P. Streita). Návštevníci výstavy videli tam znázornené všetky veci, ktoré sa týkajú misii: misionársku prácu, ťažkosti, nebezpečenstvo, život a mnoho ráz i mučenícku smrť misionárov, ale tiež ich sväté radosti, lišiace sa však od toho, čo svet od Krista odcudzený nazýva radosťou.

Encyklika alebo okružný list je volanie najvyššej hlavy Cirkvi — urbi et orbi — mestu Rímu i celému svetu, aby nechal týchto svojich hrdinov bez povšimnutia, bez vlastného záujmu a čo je najhlavnejšie, bez pomoci duchovnej a hmotnej, ku ktorej encyklika nielen vyzýva, ale už priamo nariaďuje a vhodne organizuje, upravuje.

V ďalších riadkoch pripojujem stručný prehľad toho, čo sv. Otec Pius XI. pre misie vykonal:

V prvom svojom Motu proprio „Romanorum Pontificum“ a toho istého roku vo svojej svätodušnej homilii zdôrazňuje Pius XI. naliehavosť a vážnosť misijného úkolu. Na počiatku milostivého roku vyvracia v reči s komitétom pre misijnú výstavu názor, ako by sa misie týkali len rehoľníkov a zbožných ľudí, keď predsa sú najvyšším úkolom Cirkvi, s ktorým v jedno spadá osud ľudskej civilizácie.

V roku 1926, teda o rok neskôršie, hovorí pri ukončení misijnej výstavy „o ideách, ktoré boli rozšírené a po prvý raz do mnohých kruhov roznesené, ktoré si tak mohli uvedomiť nový názor o nesmiernom rozsahu a ohromnej hĺbke i svetovom význame misijného diela.“

Vianočná prednáška r. 1927 vyjadruje nádej, že misijné múzeum zvýši svoju horlivosť pre misie.

Okrem toho sú ešte vo dvoch prejavoch uložené názory pápeža Pia XI. o misiách. V encyklike „*Rerum Ecclesiae*“ a v liste „*Ab ipsis*“, poslanom apoštolským vikárom a prefektom do Číny.

Zároveň s prejavom týchto myšlienok pristúpil i k skutkom, k činom. Najprv preniesol „Dielo šírenia viery“ do Ríma a odovzdal ho „Propagande viery“ (Najvyšší misijný úrad). V apríli 1924 vydal dekrét o misijnej výstave, ktorá potom v decembri toho istého roku bola otvorená. R. 1927 bolo zriadené misijné múzeum v paláci Lateránskom, ktoré v prvom roku navštívilo 20.000 osôb; kňazov i laikov, učiteľov, žiakov a i. Toho istého roku bol zavedený misijný deň a misie boli dané pod ochranu sv. Terezke Ježiškovej z Lisieux, čiže ona stala sa patrónkou a ochráňkyňou misií. Potom bolo vysvätených 6 Číňanov a jeden Japonec za biskupov a za blahoslaveného vyhlásený mučeník z etiopského kléru: Michael Ghebre. Potom bol zriadený Východný ústav,

Ruský seminár a mnoho iných novôt, ktoré zdokonalily misijné dielo.

V dobe jeho pontifikátu — za 7 rokov — bolo zriadených 78 nových misií v Ázii, Afrike, Amerike a v Oceánii (ostrovy v Tichom oceáne). Preto je teraz viac ako 450 cirkevných území, podliehajúcich Propagande, a to: viac ako 40 v Europe a na Blízkom Východe, okolo 50 v Indii, do 20 v Indočíne, skoro 90 v Číne, 20 v Japonsku, 56 v Amerike, 30 v Austrálii, 32 v Oceánii. Desať území je sverené domorodému duchovenstvu: 7 v Číne, 1 v Japonsku, 2 v Indii. Teda pápeži vždy podporovali misie a priali si, ba nariaďovali ich podporu i veriacim.

V tomto ohľade zvlášť vynikol pred rokom zomrelý pápež sv. Otec Pius XI. a v jeho šľapajách neúnavne kráča i naďalej teraz slávne panujúci a lodičku Petrovu riadiaci pápež Pius XII.

Biskupi a misie.

Kde hovorí, jedná, rozhoduje a prikazuje hlava Cirkvi, tam nemôžu ináč jednať, hovoriť, rozhodovať a prikazovať biskupi.

V dobe misijnej výstavy v Ríme, pri pápežskej omši sv., oltár, pri ktorom sv. Otec za prítomnosti ohromných tisícov veriacich ľudu slúžil najdrahšiu obeť omše sv., bol obkľúčený vencom biskupov zavítavších do Ríma.

Ako tam pri sv. omši tvorili títo biskupi jednotu s pápežom, tak všetci smýšľajú rovnako so sv. Otcom o misiách.

Kde sa na pr. koná nejaká misijná slávnosť — a takéto sa konajú mnoho ráz s veľkým leskom a za veľkej účasti v iných kat. zemiach — bývajú pri nich vedúcimi osobami biskupi.

Uvádzam ako príklad takej slávnosti z Poľska: „Misijné krúžky univerzitných študentov v Krakove usporiadaly sjazd všetkých univerzitných misijných krúžkov z celého Poľska. Po sv. omši, ktorú slúžil Msgr. Sapieha, krakovský arcibiskup, v univerzitnom chráme sv. Anny, bol sjazd zahájený. Pred hojne shromaždeným poslucháčstvom predniesol úvodný preslov profesor jagelonskej univerzity, Smolenski, a poobede bola otvorená misijná výstava, ktorá bola usporiadaná s veľkou pečlivosťou a vkusom.

Druhého dňa prednášal P. Krzyszkowski S. J., redaktor „Katolíckych misií“. Po ňom prehovoril P. W. Pratkiewicz S. J. na tému „Dielo spásenia cirkví“. Tretieho dňa kongresu bola slúžená sv. omša krakovským svätiacim biskupom Msgr. Rospondom, ktorý tiež kázal. Potom prednášal veľmi zaujímave P. Rzymelka „O misijnej práci v južnej Brazílii“. Každá sekcia mala okrem toho svoj vlastný pracovný program. Na koniec bolo „Te Deum“.

Prítomnosť biskupov na takýchto misijných sjazdoch, nech sa konajú kdekoľvek, je dostatočným svedectvom ich záujmu o misie.

U nás na Slovensku vydávajú sa misijné časopisy, ako na príklad „Katolícke misie“, „Hlasy z domova a z misií“, ďalej je to misijný kalendar a i. Potom tiež máme v našom samostatnom štáte niekoľko misijných domov, kde sa pripravuje dorast na ťažkú a zodpovednú misijnú prácu, hlavne za morom. Vynikajúcimi podporovateľmi všetkého tohto sú zvlášte nitriansky biskup J. E. biskup Dr. Karol Kmeňko a J. E. Dr. Andrej Škrábik.

Ako súdia katolícki biskupi o katolíckych misiách, možno poznať z ich výrokov, ktoré o misijnej činnosti povedali. Preto niektoré z týchto výrokov uvádzam: „Katolícka Cirkev má za ťažký úkol, ak chceme použiť slov prorokových (Is. 54, 2) „rozširovať miesto stánku svojho a kože svojich stánov rozťahnuť“, a preto činnosť misijná patrí k podstate našej sv. Cirkvi, ktorá nikdy nemôže ustať od nasledovania slov Pána: „Idte do celého sveta, učte všetky národy.“ (Dr. Ign. Rieder, biskup v Soľnohrade.)

„Je v prirodzenosti katolíckej Cirkvi, cirkvi to svetovej, aby zvestovala evanjelium všetkým národom. Tiež tým, ktorí ešte sedia vo tmách a v tóni smrti, chce ona priniesť svetlo sv. viery. Od tej doby, čo Cirkev trvá, ko-

nala misie medzi pohanmi. K tejto ťažkej, ale blahodarnej práci sú veľmi potrebné srdcia, ktoré plápolajú láskou a sú ochotné i k tým najťažším obetiam. Kto v sebe cíti povolanie, aby sa účinne zúčastnil misijnej činnosti v katolíckej Cirkvi, má zvláštnu milosť od Boha.“ (Ján Rösler, biskup svätohypolitský.)

„Každý kresťan-katolík zo dňa na deň sa modlí v Otčenáši: „Príď kráľovstvo tvoje!“ Týmto slovom vyprosuje od nebeského Otca, aby jeho kráľovstvo, kráľovstvo Božie na zemi, Cirkv katolícka, to slávne kráľovstvo, ktoré si Ježiš Kristus získal svojou drahou krvou, na základe svojich apoštolov zbudoval a ustavične opatruje a spravuje, viac a viac sa rozširovalo. Na šírení tohoto jeho svätého kráľovstva na zemi svätí apoštoli a ich nástupcovia pracovali a až doposiaľ pracujú, obracajúc na to všetky svoje sily s najväčšou obetavosťou až do obetovania svojho života. Ale nielen apoštoli a ich nástupci, ale všetci kresťania-katolíci bez výnimky majú za úlohu, aby pracovali na šírení katolíckej Cirkvi, a to každý podľa svojho povolania a podľa svojich síl, načo tiež všetci každý deň sa modlia: „Príď kráľovstvo Tvoje.“ (Pavel, biskup brnenský.)

„Väčšina pokolenia ľudského, asi tisíc miliónov ľudí, ešte nepozná a neuznáva Krista-Kráľa. Nad týmito vládne a panuje ešte tyranstvo zla, smrti a tmy. Koľko duševnej biedy, nešťastia a bolesti to znamená!

Táto väčšia polovina ľudského pokolenia pripadá nám ako človek bývajúcí a trpiaci v temnom a studenom žalári, kde nie je slnko, ktoré by zahnało tú tmú a zimu, niet nikoho, kto by poskytol pomoci a úľavy. A predsa náš Kráľ a Pán si žiada a túži po tom, aby i títo úbohí ľudia, pohania a inoverci, boli privedení do jeho kráľovstva a požívali jeho dobrodenia. On preto prišiel na svet, aby za všetkých trpel a zomrel . . . Ale Kristus chce, aby i tí, ktorí ho nepoznajú, boli k nemu privedení opäť ľuďmi. Každý kráľ žiada od svojich verných poddaných, aby nielen uznali jeho kráľovstvo, ale aby mu získali i tých, ktorí do kráľovstva jeho patria . . . Nám teda nemôže byť ľahostajné, či sa pričínujeme o rozšírenie kráľovstva Kristovho medzi pohanov alebo nie. Láska ku Kristovi nám prikazuje, aby sme šírili sv. vieru.“ (Pastiersky list arcibiskupov a biskupov bývalej ČSR.)

I biskupi vyzývajú teda veriacich jednomyseľne k práci misijnej.

Pohania a misie.

Keď na svojej II. apoštolskej ceste sv. Pavol prišiel do Troady v Malej Ázii, premýšľal, kam by sa odtiaľ ďalej mal obrátiť. A tu mal zvláštne videnie.

Ukázal sa mu nejaký muž v odeve macedónskom a prosil ho, hovoriac: „Príď do Macedó-

nie a pomôž nám!“ (Sk. ap. 16, 9.) A Pavol išiel.

Tak volajú pohania podnes; volajú k nám kresťanom: „Pomôžte nám!“

Vy žijete šťastne v jase slnečnom, my hynieme vo tme.

Vy požívate slobody synov Božích, my sme otrokmi hriechov a neprávosti.

Vy ste bohatí na Božie požehnanie, na nás spočíva kliatba.

Vy čerpáte z prameňov spásy, naša duša hynie hladom a smädom.

Vy máte v bolestiach kam obrátiť svoj nádejplný zrak, my nepoznáme nádeje.

Chudobní sme v živote, úbohí v smrti.“

Že pohania skutočne tak k nám volajú, že o pomoc našu žiadajú, toho dôkazom je hnutie, ktoré sa medzi nimi javí.

Čína — a to nielen boľševická — rúca modly a obzerá sa, čo by miesto nich postavila. V Japonsku sa konajú náboženské rozhovory a prednášky medzi pohanskými vzdelancami, ktorí sa zúčastňujú i akýchsi exercícií, konaných misionármi pre pohanov pod menom „dni pokoja duše“.

O tom, ako v Japonsku sa začína javiť sklon ku kresťanstvu, ako teda i odtiaľ zaznieva cez storočie (lebo tam kedysi na mnohých miestach kresťanstvo kvitlo) volanie: „Pomôžte nám“, dozvedáme sa z mnohých listov našich horli-

vých a bohumilých misionárov, ktorí pôsobia zo Slovenska v Japonsku.

V samom Japonsku možno badať akési klí-
čenie katolíckeho semena v dušiach. Zatiaľ však
počet konvertitov nie je veľký, ale vyššie kru-
hy sú akosi zasiahnuté a obrátenie niekoľkých
z týchto vyšších kruhov vzbudilo rozruch. Ča-
sopisy i veľkého ohlasu venujú celé strany ná-
boženskému životu katolíckemu. V meste Ha-
kodate za jeden rok vstúpilo do kláštora trapi-
stiek asi sto žiadateľiek, okrem iných i dcéra
baróna Koweda. Sestra jedného veľkého roma-
nopolisca v Tokiu vstúpila do novej kongregácie
sestier, ktorá sa zakladala v Hakodate, čo ma-
lo veľmi priaznivý ohlas v dennej tlači.

Tiež vládne kruhy sú naklonené katolícke-
mu náboženstvu a preto o jeho právoplatnom
uznaní sa dlho rokovalo. Vedúce kruhy v Ja-
ponsku vidia v katolicizme jedinú silnú oporu
proti vlnám boľševizmu.

Dosiaľ sa javí veľký odpor pre obrátenie u
starcov, najmä u žien, menší odpor u žien a
vôbec u všetkých osôb stredného veku, a u mla-
dých skoro ani odporu nie je...

Podobný zjav môžeme pozorovať i u iných
národov pohanských.

Ba i čierny ľud africký sa odvracia miesta-
mi od svojich fetišov a prichádza prosiť kato-
lických misionárov, aby sa u nich usadili.

Pravda, na mieste misií šarapatí dnes všade
ešte „pomocník“ iný. Prichádza tam európska

kultúra so svojím klamným lži prorokom, ktorým chce nahradiť náboženstvo, prichádza protestantská YMCA a YWKA so svojou humanitou, kupujúca duše a prichádza — komunizmus so svojím sľubovaným pozemským rajom.

Pohania volajú: „Pomôžte nám!“

Beda všetkým týmto národom, ak ich nezachráni v tejto kritickej dobe náboženstvo Kristovo.

Preto právom k nám pohania volajú:
„Pomôžte nám!“

Misionár a misie.

Čím je misionár?

Tak sa pýta jeden spisovateľ a potom si odpovedá: „Je vojvodom, ktorý nebojácne zápasí s pekelnými mocnosťami, aby im vytrhol korisť a získal ju späť pre svojho Pána a Majstra. Neohrozene zavrhuje knieža tohto sveta, diabla a na vydobytej pevnosti vztyčuje Krista.

Je staviteľom, vytrvale budujúcim skvostný chrám, ktorý na Petrovej skale založil Kristus Pán a jeho stĺpy a siene majú sa rozšíriť až k najvzdialenejším korálovým ostrovom Tichého oceánu.

Je najväčším vychovávateľom ľudu. S vierou prináša úbohým pohanom i kresťanské mravy a časný blahobyt.

Je kupcom, ktorý podľa príkladu kupca z evanjelia dáva všetko za perlu nesmrteľných duší.

To všetko platí nielen o misionárovi-kňazovi, ale tiež i o misijnom bratovi a misijnej sestre. Ba — do istej miery tiež o laikovi, ktorý postaví svoje sily do služieb misijných. Tých všetkých sa týkajú slová prorokove: „Aké krásne sú na horách nohy toho, kto radosť zvestuje a ohlasuje pokoj toho, ktorý zvestuje dobré a káže spasenie, ktorý hovorí Sionu: Tvoj Boh kráľuje!“ (Is. 52, 7.) Tak mnohonásobná činnosť nemôže byť bez veľkých ťažkostí. Už sama okolnosť, že misionár je nútený pracovať v mimoriadnych pomeroch, medzi ľuďom iných mravov, zvykov, názorov a v krajinách neznámych, celkom iného rázu, podnebia, než pracoval doma, je zdrojom mnohých ťažkostí.

Vidíme niektoré ťažkosti misionárove: Misijný biskup Spreiter O. S. B. o tom hovorí (reč o Afrike):

„Ani v Afrike nie sú pomery tak prosté a jednoduché. Musia sa veľmi nutne riešiť veľmi složité prípady, hlavne z mravouky a manželského práva, takže teologické vzdelanie je veľmi potrebné a žiadúce. Tiež ako v Afrike, tak i v kolóniách vôbec je mnoho Europeanov, vzdelancov i polovzdelancov, ako i veľké percento takých, ktorí nechcú o kresťanstve nič vedieť, práve tak ako je to v európskych veľkomestách. I k týmto všetkým majú misionári povinnosti. Aby ich bolo možné získať, treba mnoho osobného taktu, dôkladných apologetických (obránných), filozofických, exegetických

(výklad Pisma sv.) vedomostí i dokonalého všeobecného vzdelania. Je podivuhodné, že práve ľudia, ktorí sa vydávajú za náboženských nihilistov a ateistov (neznajbohov), hľadajú sa kňazovi priblížiť na lodiach, na železnici, v hoteloch, v spoločnostiach a kdekoľvek inde a začínajú s ním náboženské debaty, kladúc mu veľmi úskočné otázky. K tomu pristupuje ďalej pre misionára okolnosť, že sa musí priučiť nejakému jazyku. Ťažko by asi zastával misionár svoj úrad v južnej Afrike bez znalosti jazyka anglického alebo inej eurupskej reči. Tu v južnej Afrike by mal misionár vedieť viac rečí, pretože sú tu všetky možné národnosti. Okrem toho je potrebná znalosť rečí domorodcov a ich nárečia, ktoré nie sú vždy ľahké.“

Počiatok misie premonštrátov v Afrike pri rieke Kongo sa líči takto:

„R. 1898 bolo rádu pridelené misijné územie v Uelle v severovýchodnej časti Belgického Konga. Ešte toho istého roku vyslal opát päť misionárov, troch kňazov, medzi nimi bol prvý apoštolský prefekt Msgre A. Deckers a dvaja bratia.

Misionári si upravili obydlie v Obembo. Hneď v auguste nasledujúceho roku k nim boli poslaní ešte dvaja bratia. Avšak nezvyklé tropické podnebie si vyžiadalo hneď na počiatku dve obete. Sám apoštolský prefekt sa musel vrátiť do vlasti s úplne zničeným zdravím.

Tieto prvé nezdary však nepodlomily ani zmužilosť misionárov, ani nadšenie pre misie vo vlasti. Hlásili sa noví dobrovoľníci pre misie a otcovský opát mohol mnohým vyhovieť. Tiež začaly dozrievať prvé plody misijnej práce. Kňazi nemohli už sami zdolať misijnú námahu. Z Berlaer boli povolané Sestry Srdca Máriinho, z ktorých sa štyri odobraly do misie.

R. 1899 bol ustanovený apoštolským prefektom P. Jeroným van Hoof, kým Msgr De-ckers, keď sa uzdravil a zotavil, prevzal správu opátstva v Tongerloo. Ale už po dvoch ďalších rokoch podľahol i nový prefekt zákernému podnebiu. Našiel svoj hrob v tóni konžských lesov.“

Zo Zadnej Indie píše misionár:

„Misie musia prekonávať veľké ťažkosti. Pretože tunajšia krajina je veľmi hornatá, apoštolské cesty sú veľmi ťažké a zdĺhavé. Obyvateľstvo býva roztrúsené a preto styk s ním je veľmi ťažký. K tomu ešte obyvatelia patria k mnohým rozličným plemenám, takže je tu veľká smes jazykov. Keď prevzali tunajšiu misiu dominikáni provincie Lyonskej roku 1914, bol tu asi pre 50 veriacich nepatrný kostolík.“

S neobyčajnými ťažkosťami museli zápasíť misionári v Číne, kde k ťažkej práci apoštolskej pristupovalo ešte utrpenie, spôsobené boľševikmi, *vedenými ruskými štúácmi komunistickými*.

Jeden misijný časopis priniesol obrázok misionára, zachráneného zo zajatia boľševického.

Bola to ľudská kostra s dlhými vlasmi a fúzami, ktorú museli dvaja muži pri fotografovaní podopierať, aby neklesla.

Celý rad kňazov a biskupov bolo tam povraždených.

Utrpenia a ťažkosti misionárov v Číne nám prezradzujú nasledujúce riadky, ktoré sú úryvkom listu českého misionára pôsobiaceho v Číne, P. Zemana: „... Tri štvrtiny tunajšej provincie sú spustošené komunistami, skoro ako zázrakom sa zdá, ako sme tu v našom kúte, ako-by v závetrí, boli dosiaľ týchto hrôz uchránení? Nevie sa však, čo prinesie zajtrajšok. Posledný raz som písal o zavraždení jedného írskeho misionára, iný je až dosiaľ v zajatí komunistov — ak už nie je zastrelený — v susednej provincii Hupeh...

Tak tí komunisti môžu prísť každú noc a tu je „osud spečatený“.

Bieda v tomto kraji je veľká a neobyčajná, pretože ináč je veľmi bohatý a ryža sa vyváža, avšak toho roku doľahla na nás ruka Božia. Ryže jednoducho niet, každá osoba môže kúpiť len malú dávku a to veľmi draho. Z toho plynie, že mnoho chudákov a bedárov umiera hladom... Veľká bieda tu posledný raz zúrila asi pred 30 rokmi, nie však v takej miere, a vtedy ešte nebolo komunistov...

Vtedajší tunajší misionár, francúzsky Lazarista P. Francéze, chodil stále zaopatrovať, po hlade nastal mor, až päť osôb v rodine do-

stávalo posledné pomazanie. Pri tejto obetavej práci rovnako tiež misionár ochorel morom, pestis bubonica, ktorý sa javil zvláštnymi bubienkami, pľuzgiermi pod pazuchou; okrem toho bol zbavený používania rozumu a reči. V tom stave ho odviezli do Šanghaia, kde mu dobrotivý a milosrdný Pán Boh práve pred smrťou doprial niekoľko okamihov jasného poznania — pri čom dostal posledné pomazanie...“

Okrem takýchto a podobných ťažkostí prijímajú misionári na seba iné ťažké úlohy, ktoré im núka láska k bližnému, alebo ako hovoríme charita. Takou službou lásky je napr. ošetrovanie malomocných, s čím je spojené veľké nebezpečenstvo nákazy.

Kedykoľvek sa o tomto predmete hovorí, býva uvádzané meno P. Damiana de Veuster, kňaza z kongregácie najsv. Srdca Ježišovho a Márie, ktorý zomrel r. 1889 medzi malomocnými, ktorých službe sa zasvätil na ostrove Molokai. Menej sčítaný čitateľ je toho názoru, že P. Damian bol jediným takýmto hrdinom. To je veľký omyl. Dnes je v misiách veľký počet leproserií, čiže útulkov pre malomocných a ich ošetrovateľmi sú všade misionári a milosrdné sestry. A podobne ako P. Damian sa nakazilo mnoho iných týchto hrdinských osôb a zomrelo touto hroznou chorobou.

Nasledujúce vypravovanie nech je dôkazom, že misionári sa obetave ponúkajú k nebezpečnej službe u malomocných:

„V auguste r. 1930 sa shromaždilo v útulku pre malomocných v Sotojima, provincia Osaka v Japonsku, 70 lekárov, aby sa radili, ako oslobodiť Japonsko od hroznej choroby malomocenstva, ktorou je tam postihnutých podľa štatistických výkazov 70–80.000 úbožiakov. Za jediný prostriedok bolo uznané odlúčenie chorých a doktor Murata, riaditeľ útulku pre malomocných v Sotojima, uistoval, že by nákaza pominula, keby sa mohlo zriadiť „leproserium“ s 10.000 posteľmi a opatrené prostriedkami modernej vedy. Taký ústav by vyžadoval asi 10,000.000 yenov, t. j. viac, ako 140,000.000 našich korún. Ako miesto, kde by sa dal zriadiť tento útulok bolesti, bol označený ostrov Osima, kde je malá leproseria, a to od r. 1909. Ostrov patrí pod právomoc apoštolského prefekta v Shikoko a je nábožensky spravovaný dominikánmi, ktorí vyhlásili, že sa ochotne ujmú duchovného vedenia v zamýšľanom novom ústave pre malomocných.“

Tolko námah, ťažkostí, utrpení a nebezpečenstiev misionárov volá k celému svetu: „Pomôžte nám!“

Misie a my.

Ak Pán Ježiš zanechal Cirkvi úlohu misijnú a ak Cirkev tú úlohu stále vykonáva, tak je povinnosťou všetkých veriacich, aby pri tejto svätej práci s Cirkvou spolupôsobili.

Prvou povinnosťou veriacich je, aby poskytlí dostatočný počet osôb, ktoré by sa venovali misijnému povolaniu: ako misijní kňazi, misijní bratia a misijné sestry.

Je dostatočne známe, že sú skutočne zeme a národy, z ktorých vyšiel veľký počet misionárov. Tak napr. Holandsko, Nemecko, Francia, Španielsko, Itália, Poľsko a iné zeme môžu sa vykázat veľmi mnohými misionármi.

Náš národ v misiách je len veľmi málo zastúpený. Sú to jednak kňazi vychovaní v misijnom ústave v Nitre SVD, v saleziánskych ústavoch a i. Ďalej sú to sestry hlavne z rádu sv. Križa, ktorých sa v misiách už nashromáždila dosť pekná hárka, potom tiež i z iných rehôľ, takže môžeme smele povedať, že teraz v misijných krajinách sme už dosť pekným počtom zastúpení.

Druhou povinnosťou veriacich je poskytovať misiám almužnu, a to dvojakú: duchovnú a hmotnú.

Duchovnú almužnu poskytujeme, keď sa za misie modlíme alebo iné dobré skutky za ne obetujeme.

O podpore hmotnej platí a bude vždy platiť slovo Tobiášovo: „Ak budeš mať mnoho, dávaj mnoho, ak budeš mať málo, hľadaj i z mála rád udeľovať, lebo (tak) si hromadiš dobrú odplatu pre deň núdze.“ (Tob. 4, 9, 10.)

Na podporu duchovnú misionári kladú veľkú váhu, ba hovoria, že by sa radšej zriekli podpory hmotnej ako duchovnej.

Aby sa však obojaká podpora organizovala — lebo i tu platí: „V organizácii je sila“ — k tomu práve sú zriadené misijné spolky, na ktoré tu je potrebné upozorniť podrobnejšie.

Misijných spolkov podporných je veľmi mnoho. Sv. Otec Pius XI. však zmieneným už okružným listom „*Rerum Ecclesiae*“ prehlasuje tri z nich za „pápežské“, ktoré majú mať medzi všetkými misijnými spolkami prednosť a praje si, aby sa tak rečeno všetci veriaci v týchto misijných združeniach sjednotili.

Sú to:

Spolok Detinstva Ježišovho, Dielo šírenia viery a Dielo sv. Petra apoštola. Je dôležité porokovať o nich obsérnejšie.

„Spolok Detinstva Ježišovho“ má byť „škôlkou“ misijnej činnosti. Majú sa v ňom totiž tej činnosti priučať dietky.

Z jeho stanov uvádzam:

Účel: Opustené dietky pohanské zachovať pri živote, im milosť sv. krstu a kresťanského vychovania zjednať a — kresťanské dietky po-
sväcovať.

Prostriedky: 1. Každodenne sa modli „Zdravas Mária“ a pridaj: „Svätá Panna Mária, pros za nás a za úbohé dietky pohanské!“

2. Mesačne obetuj za ne 10 h, alebo ročne 1 Ks 20 h. — pre chudobné ustanoví riaditeľ menší príspevok.

Duchovné milosti: 1. Mesačne sa obetujú na úmysel účastníkov 2 sv. omše v kostole svätého Detinstva Ježišovho alebo blah. Panny Márie.

2. Ročne bývajú slúžené vo farnostiach, kde ovocie Detinstva Ježišovho sa pestuje, 2 sv. omše za živých a 1 za zomrelých dobrodincov Detinstva Ježišovho. Najmä pri modlitbe je pamätané na kresťanské matky, aby ich dieťkam bola vyprosená milosť sv. krstu, hodného prvého sv. prijímania a vytrvalosti v ctnosti. Plnomocné odpustky:

1. Od Vianoc až do 2. februára.

2. Od druhej nedele po Veľkej noci do 31. mája (tieto môžu byť venované i zomrelým). Všetci účastníci, i dieťky pred prvým sv. prijímaním, môžu tieto odpustky získať, keď obetujú omše sv., slúžené na úmysel Detinstva Ježišovho.

3. Na tieto slávnosti: Hromníc, Anjelov strážcov, sv. Jozefa, sv. Františka Xav. a sv. Vincenta Paul., ak sa modlíme za rozšírenie ovocia Detinstva Ježišovho.

Zaviesť „Spolok Detinstva Ježišovho“ medzi deťmi je ľahké. Katechéta vec deťom vysvetlí, predpísanú modlitbu sa s nimi v škole pomodlí a v kostole im k miestu, kde bývajú

pri službách Božích, pripevní pokladničku na ich malé dary.

„*Dielo šírenia viery*“ vzniklo r. 1822 vo Francii; bolo založené zbožnou dievkou Pavlínou Jaricotovou v Lyone. Tam bolo tiež vždy jeho ústredie. Až Pius XI. preložil jeho ústredie do Ríma r. 1922 pápežskou listinou (*Motu Proprio*), začínajúcou slovami: „*Romanorum Pontificum*“. R. 1926 vyhlásil „*Dielo šírenia viery*“ za spolok pápežský.

Tiež niečo z jeho stanov, ktoré podľa rozhodnutia najvyššieho misijného úradu (*Propaganda*) boli v novej úprave rozposlané všetkým duchovným správam:

Účel a podmienky: „*Dielo šírenia viery*“, založené v Lyone r. 1822, teraz pod správou posv. sboru šírenia viery (*Propaganda*) v Ríme, má za úlohu podporovať katolícke misie modlitbou a almužnou v zemiach pohanských a medzi inovercami. „Členovia sa majú modliť každý deň jeden „*Otčenáš*“ a „*Zdravas*“ s prosbou: „*Sv. František Xaverský, oroduj za nás*“. Členský príspevok za rok 2.60 Ks. Členovia majú účasť v modlitbách a dobrých skutkoch misiónárov a kresťanov na vieru obrátených a v odpustkových milostiach. *Dielo šírenia viery* je ústredným podporným misijným spolkom kat. Cirkvi a má byť založené v každej farnosti. (Pius XI., *Encykl. „Rerum Ecclesiae*“, 28. II. 1926.)

Správa. Desať členov jednej farnosti tvorí skupinu, viacej skupín farský odbor. Riaditeľom je miestny farár alebo jeho zástupca, kňaz, ktorý prijíma členov a príspevky, koná pobožnosti a objednáva pre každú skupinu po jednom výtlačku misijného časopisu. Každá skupina má horliteľa, ktorý sa stará o to, aby časopis bol po poriadku, rad radom čítaný od všetkých a zbiera príspevky. Vybrané príspevky sa zasielajú diecéznemu riaditeľovi, ktorý je na to vymenovaný od biskupa, odtiaľ potom posv. sboru šírenia viery (Propagande), ktorý sa musí starať o rozdelenie podpôr misionárom na celom svete. Dielo šírenia viery pre Slovanov podporuje čiastkou príspevkov pápežský misijný ústav sv. Cyrila a Metóda na Velehrade, založený pre sjednotenie Slovanov vo viere.

Duchovné milosti. Členom Diela udelila sv. stolica hojné odpustky, ktoré podrobnejšie sú uvedené na obálke „Ročenky“ misijného spolku na Slovensku. Tu uvádzame len odpustky plnomocné, ktoré možno získať: a) Na sviatky Pána: Vianoce, Obrezanie Pána (Nový rok), Meno Ježiš, sv. Troch Kráľov (Zjav. Pána), Veľká noc, Nanebovstúpenie Pána, Turíce (Soslania Ducha Svätého), Najsv. Trojica, Božie Telo, najsv. Srdca Ježišovho; b) Sviatky mariánske: Nepoškvr. Počatie, Narodenie, Obetovanie, Zvestovanie, Navštívenie, Nanebovzatie; c) Sviatky sv. kríža, anjelov a svätých: 3. mája Nájdenie sv. kríža, 14. sept. Povýšenie

sv. križa, 29. sept. sv. Michala, 2. okt. sv. anjelov strážcov, 24. júna sv. Jána Krstiteľa, 19. marca sv. Jozefa, dvanásť sviatkov sv. apoštolov a evanjelistov, 3. decembra sv. Františka Xav.; 4. apríla sv. Františka Sigm., 1. novembra Všetechsvätých.

d) 22. júna na deň založenia posv. sboru šírenia viery; tri ľubovoľné dni v mesiaci; na deň pamiatky zomrelých členov; v hodine smrti; ak umierajúci aspoň v duchu vzýva meno Ježiš; odpustky privileg. oltára pre každú sv. omšu, ktorú dá slúžiť člen Diela za zomrelého člena.

e) Kňazi — členovia požívajúci mimo toho ešte zvláštne duchovné milosti a výsady.

„*Dielo sv. Petra apoštola*“ je tretí pápežský misijný spolok. Vlastne nemáme sa naň pozerať ako na samostatný spolok, ale ako na zvlášť dôležitý účel misijný, ktorý možno v rámci „Diela šírenia viery“ podporovať. Dielo toto totiž má za povinnosť podporovať zriadenie domorodého kléru čiže duchovenstva v pohanských zemiach. Táto vec obzvlášť v terajšom čase, keď temer na celom svete rýnia zbrane, bomby a vôbec všetky možné technické vymoženosti, potrebné pre nemilosrdnú vojnu, je veľmi dôležitá. Vzrastom národnej hrdosti i u národov pohanských sa ujíma stále väčšia nechuť k cudzincom, teda i k misionárom cudzieho pôvodu. Sú potom mnohí, ktorí poburovaním túto nechuť voči cudzincom naschvál bu-

dia. Preto sv. Otec vysvätil sám za biskupov 6 Číňanov a jedného Japonca. A nariadil, aby všade misionári sa starali čo najusilovnejšie o výchovu domorodého kňazstva. To však vyžaduje veľký náklad a bez účinnej pomoci celého katolíckeho sveta vykonané byť nemôže.

Pražský zástupca sv. Otca, ndp. nuncius Ciriaci sa domnieval, že by každý člen Diela šírenia viery k tomuto účelu mohol venovať ročne — okrem svojho povinného príspevku — 1 Ks. Inde sa píše, že by na „Dielo sv. Petra apoštola“ mali pamätať spolky, bratstvá, katolícke sväzy a pod. Pisateľ týchto riadkov myslí, že by sa mohol venovať tomuto „Dielu“ každoročne z každého kostola nejaký darček z pokladničky od jasličiek. Takýto darček keby bol obetovaný, ani by nikto nepocítil a okrem toho by v ňom bola obsiahnutá krásna myšlienka:

Darček od jasličiek, aby u pohanov mohla byť hlásaná

„Sláva na výsostiach Bohu“

a prinesený bol

„pokoj ľuďom dobrej vôle na zemi.“

Budúce misijné územie v — Europe.

Dávno síce vymizli z Európy pohanovia v pravom slova smysle, ktorí by sa klaňali modlám. Teraz sa tu však usadzuje iné pohanstvo.

Mohli by sme poukázať na bezbožníctvo, rozliezajúce sa ako zhubná rakovina po mnohých častiach Európy, na veľké percento odpadov a nekrstených detí i v našej býv. Č-SR. Avšak tu musíme mať na mysli úbohé Rusko. Rusko, ktoré sa ocitlo v moci bezohľadných, nevereckých, nenávisťou proti Kristu naplnených a ukrutných boľševikov, je ukrutne zbavované duchovenstva, ktoré je vraždené a žalárované, ľud, pokiaľ chce zostať verný Kristu v zdedenej viere, či už v katolíckej alebo v pravoslávnej, trpí rovnako a hynie na popravištiach, vo vyhnanstve alebo blúdi cudzinou . . .

Smutný obraz . . . Európa „presiaknutá humanitou“ by sa zaň mala pred svetom hanbiť... Súd, ktorý kedysi nad ňou vykonajú spravodlivé dejiny, bude hrozný, ale zaslúžený . . .

V Rusku je pohanstvo, horšie od toho, ktoré je ešte v niektorých krajoch misijných, vnučované a vštepované.

Nemecký benediktin P. Chryzostom Bauer o tom píše:

„Propagandou bezbožníctva sa stalo Rusko misijným územím, kde bude potrebné znovu priniesť a zasiať kresťanstvo premnohým ľuďom, ktorí sa stali pohanmi a nevercami. Pokiaľ budú mať vládu nad Ruskom boľševici, bude táto zem, najnebezpečnejšou misijnou zemou súčasného sveta. Za našich čias bude menej nebezpečné byť u černochoch, Hottentotov a Kaniba-

lov, ako v Rusku, kde ani domáci kňazi nie sú ani na okamih istí, či sa druhého dňa neocitnú vo väzení alebo na večnosti. Povedzme, že by boľševická vláda potrvala ešte 10—20 rokov, potom sa bude môcť povedať, že Rusko bude zemou misii najpotrebnejšou, ako i najťažšou. Lebo počet tých, ktorí boli ako kresťania vychovávaní, každoročne sa zmenšuje a tých, ktorí navštevovali bezbožnícke školy komunistické, ročne pribúda. Ale takéto znetvorenie ducha sa potom udržuje v národe po celé pokolenia. Nikto nebude pochybovať, že ľahšie je obrátiť človeka od prírody nevzdelaného, ako moderného ateistu, človeka, ktorý verí v bohov ako toho, ktorý neverí v nič. Tak bude Cirkvev postavená o nejakých desať rokov pred celkom nové úlohy misijné, akých tu po celých 2000 rokov nebolo, totiž obrátiť národ, ktorý neverí celkom v nijakého Boha. Odvažujem sa však konečne tvrdiť, že táto misia ruská bude najnaliehavejšou zvlášť pre Nemecko. Rusko predsa nie je zemou, ktorá by pre nás bola tak bezvýznamnou ako nejaký černošský kmeň v Afrike alebo nejaký ostrovan z Fidži. Rusko má predsa veľmi vážny vplyv na celú Európú a hlavne na Nemecko. Preto problém prekonania ruského ateizmu má byť zvlášť najmenej ľahostajný nemeckým katolíkom. Tu sa pričíňovať znamená brániť vlastnú kožu.“ Čo tu píše nemecký kňaz o nemeckých katolíkoch, platí rovnako o katolíkoch ktoréhokoľvek národa,

teda i o našich. Ba o našich ešte viac, lebo ide o bratský národ slovanský.

Trpiaci národ kresťanský volá k nám teda rovnako úpenlive a ponížene:

„P o m ô ž t e n á m !“

K tejto pomoci máme vhodný prostriedok. Je ním „Apoštolát sv. Cyrila a Metóda“, ktorý si vzal zvlášť za úlohu, pripravovať pre vhodnú chvíľu misionárov pre zúbožené Rusko a prispievať v prítomnosti jeho trpiteľom.

Staňte sa teda nielen členmi spolkov misijných pre pohanské národy, ale i členmi „Apoštolátu sv. Cyrila a Metóda!“

„Ježiš Kristus, Náš Kráľ, bohato nám odmení i najmenší dobrý skutok, ktorý urobíme pre misie. Požehná naše snahy a práce v našom domácom živote a vo večnosti nám dá seba samého za preveľkú odmenu. Misijnou činnosťou si zabezpečíme i svoju vlastnú spásu podľa latinského príslovia: „Animam salvasti, tuam praedestinasti“ — „dušu bližného si spasil, svoju vlastnú si predurčil k spáse“ — druhému si pomohol k spáse, Boh spasí i Teba.“

Obraz misíí r. 1938—39.

Na tých misijných územiach, ktoré sú pod správou Propagandy, je počet katolíkov 22 miliónov, duchovnú správu obstaráva 21.220 kňazov z cudziny a 7.000 kňazov domorodých.

K dispozícii im stojí 55.000 rehoľníkov,
9.000 bratov laikov,
91.000 katechetov,
66.000 učiteľov.

Za jediný rok prijalo krst asi 500.000 pohanov.

Misijný spolok vydržiuje 800 nemocníc pre 40.000 chorých, 3.000 lekárov, 57.000 útulní, 374 seminárov a 16.000 domorodých bohoslovcov.

Pápežské dielo šírenia viery vydržiuje v misijných krajocho: domorodých kňazov 7242, iných 14.825, misijných bratov domorodých 3674, iných 7017, sestričiek misionárok domorodých 25.790, iných 30.985, učiteľov a katechetov 161.447, lekárov 257, škôl nižších i vyšších 96.783, ktoré majú 5,238.206 žiakov; 96.783 nemocníc so 73.800 chorými, 946 nemocníc pre malomocných so 42.117 malomocnými, 260 ošetrovní, staníc pre rozdávanie liekov 3865, kostolov a kaplnôk 17.584, útulní pre deti a starcov 636.

Nihil obstat.

GEYSA SÜCSY, censor.

Nr. 9348/940. — Imprimatur. — Tyrnaviae, die 15. Octobris 1940. Josephus Minarik, vicarius generalis.

„Životom“ vychádza v Bratislave raz mesačne. Predplatné na rok 7 Ks. Majiteľ a vydávateľ: Kláštor Redemptoristov v Bratislave. Zodpovedný redaktor: Ľudovít Michalovič. Administrácia: Bratislava, Puškinova 4. — Tlačí Unia, Bratislava, Prayova 38. — Nevinové výplatné povolené riaditeľstvom pošt a telegrafov v Bratislave, číslo 2865-IIIa-1939. 9. I.

Dosiaľ vyšlé brošúrky „Životom“.

1. Omšová knižočka pre deti.
(3. vydanie.)
2. P. Augustín Pro
(mexický mučeník).
3. Svetová kríza.
4. Blahoslavení milosrdní
(korita).
5. Kristus Kráľ. (Vypredané.)
6. Sv. Alžbeta durynská.
(Vypredané.)
7. Adventisti.
8. Dievčatá, pozor!
9. Móda a dnešný ženský svet.
10. Hrdina v robotníckom
obleku. (Vypredané.)
11. Kňaz a ľud. (Vypredané.)
12. Mladíkom medzi 17. a 24.
(5. vydanie.)
13. Hriech.
14. Sv. Gerard Majella.
15. Unučenie Pána.
(Vypredané.)
16. Milostivý rok 1933.
(Vypredané.)
17. Radosť.
18. Budete ako Boh
19. Načo sa ešte modlíť?
(Vypredané.)
20. Robotník nepotrebuje nú-
boženstvo. (Vypredané.)
21. Peklo.
22. Poznáš toto srdce?
(Vypredané.)
23. Deviatnik k Božskému
Srdcu.
24. O manželstve.
25. Katolícky muž.
26. Generálna spoveď.
27. Katolícka choroba.
28. Kino a film.
29. Sv. prijímanie.
(Vypredané.)
30. Mária útočisko.
31. Matka píše dcére.
32. Naši biskupi proti komu-
nizmu.
33. Mužovia, na vás je rad!
(Muž a katol. akcia.)
34. Zoopatroyanie.
35. Cirkev a šport.
36. Garcia Moreno.
37. Cirkev a štát.
38. Matka ustavičnej pomoci.
39. Šťastná rodina.
40. Neviditeľná ruka.
41. Pokušenie.
42. Prečo neprichádzate?
43. Telo a nравnosť.
- 44—48. Návštevy vel. Svintosti,
P. Márie a sv. Jozefa.
49. Výchova dieťaťa.
50. Pobožnosť krížovej cesty.
51. Útrpenie v živote katolíka.
52. Nedaj sa!
53. Boh je spravodlivý.
54. Svätý Anton Paduánsky.
55. Kňazský celibát.
56. Svätý železničiar.
57. Z väzenia.
58. Sv. ružence.
59. Dušičková pobožnosť.
60. Pomôžte nám!

Každé číslo, ak nie je vypredané, dodá za 50 halierov
Vydavateľstvo „Životom“, Bratislava, Puškinova 4.